

Хаварија чернобилског типа на јапанској нуклеарки није могућа пошто у њој нема графита и стога нема шта да гори, изјавио је академик Јевгениј Велихов, председник Националног истраживачког центра “Курчатовски институт”. Он је истакао да Фукушима 1 има реакторе јапанске производње који се хладе водом.

Руски академик је одбио да подробније коментарише ситуацију у нуклеарки, пошто не располаже професионалним информацијама. Колико је њему познато, хаварија се догодила због нестанка струје после земљотреса, што је довело до квара на систему за хлађење реактора. Зато је реактор почео да се прегрева.

Јарослав Штормбах, заменик директора “Курчатовског института”, казао је да сматра да ће се све ограничити на зону око саме електране и да се “велика катастрофа неће догодити”. По његовом мишљењу, оно што се дешава у јапанској нуклеарки више личи на хаварију на Острву три миље у САД. Тамо је 28. марта 1979. такође дошло до отапања језгра једног реактора због квара на пумпи за хлађење, што је довело до избацивања радиоактивних гасова у атмосферу и течног радиоактивног отпада у реку Сасквехану.

Доктор Ричард Филипс са Универзитета у Лидсу у Енглеској изјавио је да чак и ако се реактор затвори и заустави нуклеарна фисија, у постројењу се задржава страховита топлота која мора да се отклони. Он наглашава да реактор мора брзо да се охлади када се аутоматски искључи.

- Нуклеарна централа Фукушима 1 једна је од најстаријих на тој територији. Изграђена је још пре 40 година и нема напредни систем заштите као што то имају постројења новијег датума - каже др Илија Плећаш, саветник Института Винча, додајући да управо то може бити разлог што се баш ту догодила ова хаварија. Др Плећаш објашњава да ова експлозија није опасна као акцидент у Чернобилу 1986. године када се запалио графит који се веома брзо раширио и контаминирао велику површину.

- Нуклеарне електране у Јапану користе воду како би хладиле нуклеарне централе, које се загревају, међутим јучерашњи потрес великих размера довео је до поремећаја система хлађења централе. Моја је претпоставка да се управо тако и догодила ова експлозија јер се вода разложила и водоник је експлодирао - рекао је др Плећаш, нагласивши да иако постоји опасност од ширења радијације пара ипак не може да контаминира велику површину.

Др Плећаш даље наводи да Јапан као земља која има 53 нуклеарне електране има многобројне савремене системе заштите код оваквих ситуација, али као забрињавајући наводи јуче објављени податак да планирају да користе морску воду јер, како он сматра, то би значило да је немају или да су потрошили воду предвиђену за хлађење.

Представник ЈП "Нуклеарни објекти Србије" Јагош Раичевић изјавио је да јапански званичници, после експлозије нуклеарној централни "Фукушима", држе све под контролом. "Нема говора о новом "Чернобилу" на јапанском нивоу и "генерално је то ствар локалног карактера", рекао је Танјугу Раичевић.

Позивајући се на информације међународних стручних званичника, агенција и представника Јапана, он је рекао да "нема назнака да је било неконтролисаног испуштања радиоактивности, нити је дошло до топљење језгра".

"Оно што је битно да се зна јесте да до сада није било неконтролисаног него контролисаног испуштања радиоактивности у околину", рекао је Раичевић, додавши да су била два узрока инцидента - земљотрес и цунами. Према његовим речима, због земљотреса је дошло до отказивања на систему хлађења електране, док је цунами довео до оштећења генератора који су напајали систем за хлађење. "У међувремену је дошло до пада притиска у примарном систему, што је довело до тога да су неке количине радиокативности морале да буду испуштене у околину", рекао је Раичевић.

Он сматра да јапанске власти све држе под контролом. До евакуације око 170.000 људи који живе у кругу од 20 км дошло је у складу са стандардним процедурама за деловање у случају незгода, које поседује свака од нуклераних електрана.

(Ј. Стојковић, Танјуг)